

10. Exceptii de la obiectivele de mediu

10.1. Analiza Cost Beneficiu si Analiza de disproportionalitate

10.1.1. Analiza Cost Beneficiu

Analiza cost beneficiu (ACB) are drept scop determinarea beneficiului net al unui program de masuri aplicabil la o anumita scara (corp de apa/subbazin/bazin/national). Analiza cost-beneficiu (ACB) are ca rezultat final justificarea aplicarii exceptiilor de la obiectivele de mediu (respectiv aplicarea Art.4.4., si 4.5 din Directiva Cadru Apa).

In cadrul analizei Cost Beneficiu se vor investiga costurile si beneficiile programului de masuri, din perspectiva beneficiului adus mediului. Semnificatia acestui lucru este ca nu sunt avute in vedere doar costurile si beneficiile masurilor in directa corelatie cu mediul, ci si toate efectele indirecte posibile care se pot manifesta asupra altor sectoare sau asupra mediului.

Abordare

Analiza Cost Beneficiu (ACB) a fost luata in considerare cand toate masurile de baza si suplimentare necesare pentru atingerea starii ecologice au fost identificate si cuantificate. *ACB a fost aplicata numai masurilor suplimentare in procesul de justificare al exceptiilor.*

Analiza cost beneficiu este realizata intr-o succesiune de 4 etape, astfel:

Etapa 1. Definirea scarii de evaluare:

Scara de analiza: subbazinul hidrografic

Etapa 2. Prescreening-ul masurilor suplimentare

Se bazeaza pe rezultatele Analizei Cost Eficienta care a realizat o prioritizare a masurilor suplimentare in baza criteriului „cost – eficienta”.

Etapa 3. Evaluarea Costurilor si Beneficiilor

Evaluarea costurilor directe, financiare (de investitie, operare si intretinere) – la modul cantitativ, precum si costurilor indirecte – la modul calitativ, a fost realizata in cadrul Analizei Cost Eficienta.

Evaluarea beneficiului are ca punct de plecare *masurile suplimentare* aferente presiunilor poluare cu nutrienti, substante organice si substante prioritar periculoase din surse punctiforme si difuze, precum si masurile aferente presiunilor hidromorfologice care au fost grupate si prioritizate la scara subbazinala in analiza Cost Eficienta si pentru care au fost identificate de asemeni costurile.

Aceste masuri au fost transpuse intr-o Fisa de evaluare a beneficiului de mediu in scopul evaluarii, in prezent, la modul calitativ a beneficiului in subbazinul respectiv pentru o serie de indicatori selectati ca fiind cei mai relevanti. Informatii detaliate privind evaluarea beneficiului sunt prezentate in *Anexa 10.1.- Fise de evaluare beneficii de mediu.*

Etapa 4. Compararea costurilor si beneficiilor

Include:

- comparatia costurilor si beneficiilor pentru toate masurile suplimentare identificate in cadrul analizei cost eficienta;
- evaluarea globala a raportului cost beneficiu tinand cont si de beneficiul monetar estimat.

Informatii privind compararea costurilor si beneficiului sunt prezentate in *Anexa 10.2.- Analiza comparativa cost beneficiu.*

10.1.2. Analiza de disproportionalitate

Analiza de disproportionalitate, respectiv in ce proportie **costul total** (de capital si indirect) va fi considerat disproportional a fost realizata din punct de vedere al Beneficiului (Raport Cost Beneficiu) si al sustinerii financiare.

Abordarea analizei de disproportionalitate este bazata pe rapoarte de cercetare, prezentari si schimburile informationale si tine cont de 2 aspecte:

- beneficiul (de mediu si monetar) adus de masurile suplimentare;
- sustinerea financiara a masurii.

Astfel:

Costurile disproportionale sunt acele costuri care depasesc beneficiile de mediu si monetare realizate prin atingerea “starii bune” a corpurilor de apa (sau posibil, daca costurile depasesc beneficiile printr-o marja de siguranta - prag) si/sau daca costurile nu sunt suportabile financiar

Analiza de disproportionalitate a fost abordata in 2 etape, astfel:

- proportionalitatea costurilor a fost evaluata prin compararea costurilor si beneficiilor plecand de la rezultatele Analizei Cost Beneficiu;
- proportionalitatea costurilor a fost evaluata proportional cu nivelul curent al cheltuielilor folosind criteriul excedentului de la bugetul statului.

Scara de analiza este cea a subbazinului hidrografic similar analizei cost eficienta. Astfel, masurile suplimentare aferente alterarilor hidromorfologice si surselor agricole au fost analizate la scara nationala prin prisma excedentului bugetar de la bugetul de stat:

- costul masurilor suplimentare aferente alterarilor hidromorfologice va fi raportat la cota bugetara alocata lucrarilor de investitii in domeniul lucrarilor gospodarii apelor incluzand aici si lucrarile de reconstructie ecologica;
- costul masurilor suplimentare aferente surselor agricole va fi raportat la principalul indicator macroeconomic aferent agriculturii (Valoarea Adaugata Bruta).

Analiza de disproportionalitate a masurilor suplimentare este prezentata in *Anexa 10.3.- Analiza de disproportionalitate a masurilor suplimentare*.

10.2. Stabilirea exceptiilor de la obiectivele de mediu

10.2.1. Principii generale privind exceptiile de la obiectivele de mediu

In situatiile in care nu este posibila atingerea obiectivelor de mediu prevazute in cap. 7, se pot aplica exceptii de la obiectivele de mediu in conditiile prevazute de **Art. 4(4), (5), (6) si (7)** ale Directivei Cadru Apa.

Exceptiile de la obiectivele de mediu sunt parte integranta a obiectivelor de mediu si a procesului de planificare in domeniul gospodarii calitative a apelor.

Procesul de stabilire al exceptiilor si implicit al obiectivelor de mediu este un proces dinamic si iterativ ce va fi dezvoltat si imbunatatit in urmatoarele cicluri de planificare, pe baza rezultatelor din actualul Plan de Management Bazinal.

Procesul de stabilire al **obiectivelor de mediu si al exceptiilor** s-a realizat la nivel de **corp de apa**, fiind **mecanismul de prioritizare al actiunilor si al programelor de masuri**, deoarece nu toate ”problemele” referitoare la corpurile de apa pot fi abordate si toate obiectivele de mediu sa fie atinse in cadrul actualului plan de management.

Exceptiile de la obiectivele de mediu aplicabile corpurilor de apa din Planul de Management se clasifica in urmatoarele categorii (tipuri):

1. **prelungirea termenului de atingere al “starii bune”, care poate fi maximum** de 2 ori x 6 ani, adica starea buna trebuie atinsa cel mai tarziu pana in 2027 (art. 4(4));
2. **atingerea unor “obiective de mediu mai putin severe”** in anumite conditii (art. 4(5));
3. **deteriorarea temporara a starii corpurilor de apa** in cazul existentei unor cauze naturale sau “forta majora” (art. 4(6));
4. **noi modificari ale caracteristicilor fizice** ale unui corp de apa de suprafata, modificari ale nivelului apei corpurilor de apa subterana, sau deteriorarea starii unui corp de apa de suprafata (inclusiv de la starea foarte buna la starea buna) ca rezultat al noilor activitati durabile umane de dezvoltare.

Informatii detaliate privind exceptiile de la obiectivele de mediu si conditiile de aplicare ale exceptiilor sunt prezentate in Anexa 10.4.

Tuturor categoriilor de exceptii identificate in Planurile Bazinale le sunt aplicabile doua principii (Art. 4. (8), (9)):

- exceptiile care se aplica unui corp de apa nu trebuie sa excluda sau sa afecteze/compromita permanent atingerea obiectivelor de mediu in alte corpuri de apa din cadrul aceluiasi district de bazin;

- aplicarea exceptiilor sa fie corelata/consistenta cu implementarea altor reglementari legislative la nivel comunitar; cel putin acelasi grad de protectie trebuie atins prin aplicarea exceptiilor ca si cel asigurat de catre legislatia comunitara existenta.

10.2.2. Aplicarea exceptiilor la nivelul corpurilor de apa

Din analiza reactualizata a presiunilor si a starii/impactului, coroborata cu datele furnizate de analiza de risc reactualizata si de modelare, analiza cost-eficienta si cost-beneficiu a rezultat ca 80 corpuri de apa nu pot atinge starea buna pana in 2015, fiind necesara stabilirea corpurilor de apa si a masurilor care au prioritatea cea mai mare pentru atingerea obiectivelor de mediu pana in 2015 si a corpurilor pentru care pot fi utilizate exceptiile.

La nivelul Spatiului Hidrografic Banat dintr-un numar total de 321 corpuri de apa, 208 corpuri de apa ating obiectivele de mediu in 2015, pentru 113 corpuri de apa aplicandu-se exceptii de la obiectivele de mediu (fig.10.1 – 10.4.)

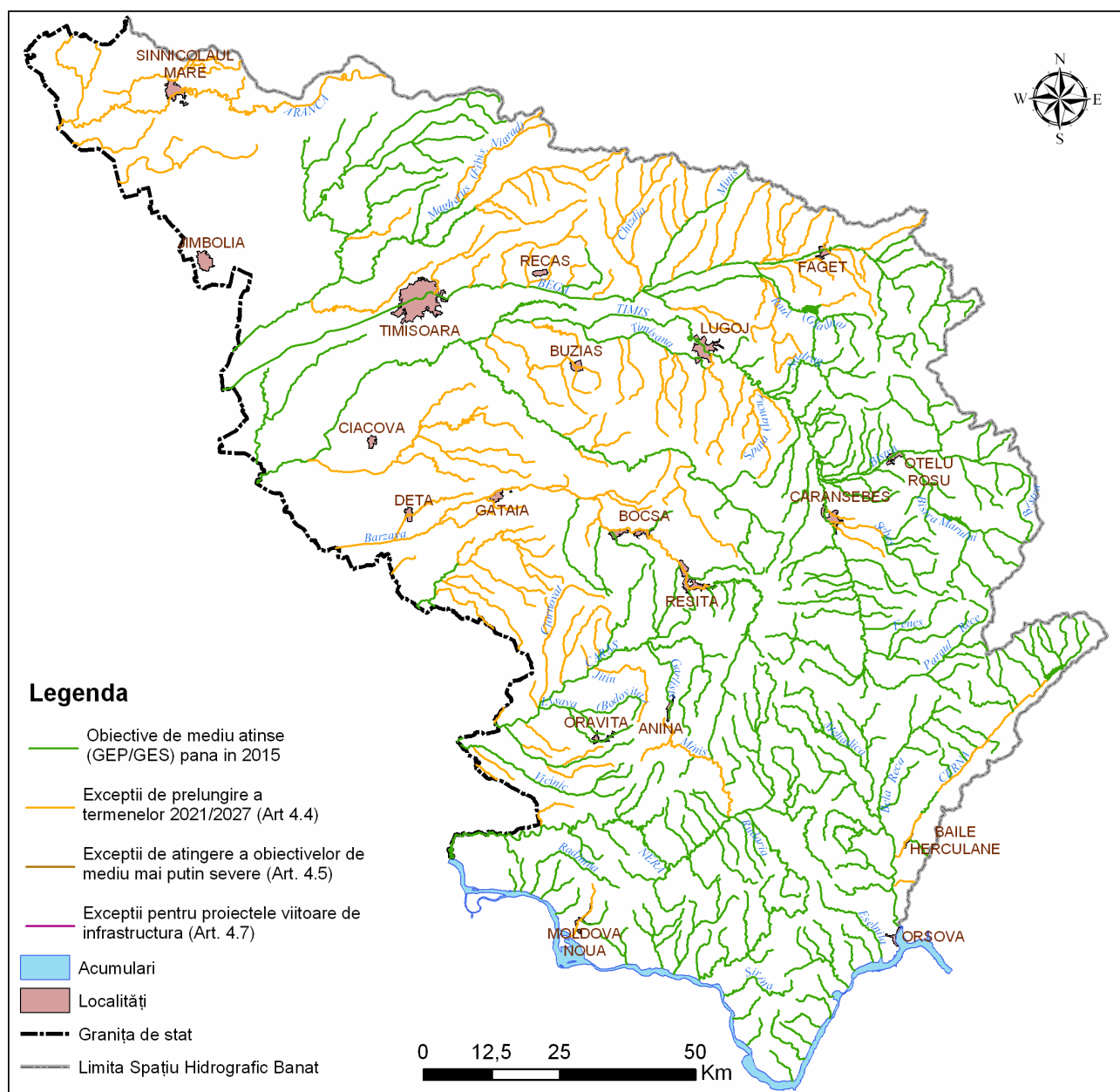

Figura 10.1 – Exceptii de la obiectivele de mediu aplicate corpurilor de apa de suprafata din Spatiul Hidrografic Banat

Aplicarea exceptiilor de la obiectivele de mediu s-a realizat pentru 80 corpuri de apa naturale si pentru 33 corpuri puternic modificate si artificiale, in acest caz facandu-se referire la “potentialul ecologic bun”.

Pentru fiecare corp de apa caruia i s-au stabilit exceptii de la obiectivele de mediu, se prezinta obiectivul alternativ preconizat (anexa 10.5.), precum si justificarile de aplicare ale exceptiilor (anexa 10.6.). In cazul corpurilor de apa care nu ating obiectivele de mediu in anul 2015 datorita faptului ca implementarea masurilor de baza pentru aglomerari umane (prezentate in Anexele 9.2, 9.3, 9.11), activitatile industriale (Anexele 9.7, 9.12, 9.13 si 9.15) si agricultura (Anexele 9.4, 9.5, 9.14) nu se realizeaza pana la 22 decembrie 2012 (2013 in cazul Directivei 91/271), se stabilesc exceptii de tipul 4.4 (prelungirea termenelor).

Exceptiile de tipul 4.6. nu se regasesc in actualul PMB, urmand a fi aplicate in urmatoarele cicluri de planificare dupa ce evenimentele au avut loc, pentru a justifica de ce un obiectiv din Planul de Management nu a fost atins.

Din analiza efectuata au rezultat urmatoarele:

- exista numai 113 exceptii de tipul 4.4. (prelungirea termenelor) care sunt aplicate:
 - 89 corpuri de apa ce nu ating obiectivele de mediu datorita faptului ca implementarea **masurilor de baza nu se realizeaza pana la 22 decembrie 2012 (2013 in cazul Directivei 91/271), atingerea obiectivelor de mediu urmand a se realiza dupa 2015;**
 - 24 corpuri de apa ce nu ating obiectivele de mediu datorita faptului ca implementarea **masurilor de baza si a masurilor suplimentare, nu se realizeaza pana la 22 decembrie 2012 (2013 in cazul Directivei 91/271), atingerea obiectivelor de mediu urmand a se realiza dupa 2015;**

Dintre **exceptiile de tipul 4.4** aplicate corpurilor de apa, toate corpurile de apa (113) nu ating obiectivele de mediu in 2015 datorita **fezabilitatii tehnice**, un corp de apa nu atinge obiectivele de mediu in 2015 si datorita **costurilor disproportionale**.

La nivelul Spatiului Hidrografic Banat numarul corpurilor de apa pentru care se aplica exceptii va scadea in urmatoarele cicluri de planificare, de la 113 corpuri de apa cu exceptii in 2015, la 0 corpuri de apa in cadrul celui de al 2-lea ciclu de planificare (fig. 10.2.-10.4).

Se mentioneaza ca starea corpurilor de apa din actualul plan de management reprezinta starea de la care se va evalua aplicarea principiului “nedeteriorarii starii” corpurilor de apa. Deteriorarea starii corpurilor de apa se va permite numai cu respectarea cerintelor si prevederilor Art. 4.7 al Directivei Cadru Apa, pentru cazuri specifice. In anumite cazuri se poate constata deteriorarea starii corpului de apa ca urmare a

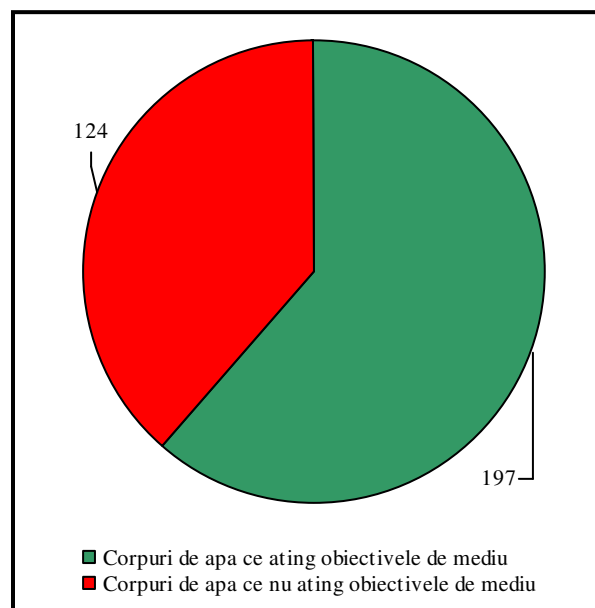

Figura 10.2 – Stadiul atingerii obiectivelor de mediu pentru corpurilor de apa de suprafata din Spatiul Hidrografic Banat in anul 2007

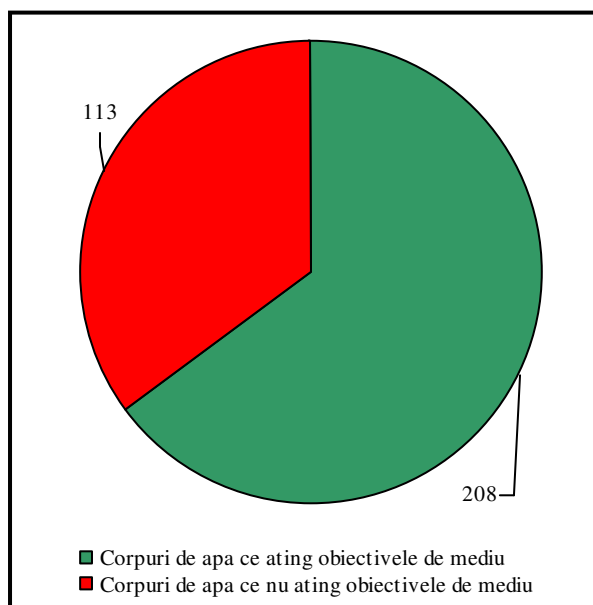

Figura 10.3 – Stadiul atingerii obiectivelor de mediu pentru corpurilor de apa de suprafata din Spatiul Hidrografic Banat in anul 2015

construirii unor statii de epurare care transfera poluarea difuza de la aglomerarile fara sisteme de canalizare in poluare punctiforma cu evacuare direct in resursa de apa. In aceste conditii cantitatea de nutrienti si substante organice se constituie ca un aport suplimentar de poluare care va produce in anul 2015 deteriorarea starii corpului de apa de la starea foarte buna la starea buna buna sau de la starea buna la starea moderata.

In cazul corpurilor de apa subterana ROBA02 (Fibis) si ROBA03 (Timisoara) se solicita exceptia de la atingerea obiectivelor de mediu conform art 4(4) al Directivei Cadru a Apei (a se vedea Anexele 10.7. si 10.8.), cu prelungirea termenului de atingere a acestora cu doua cicluri de planificare (2027) (*Anexa 10.7*)

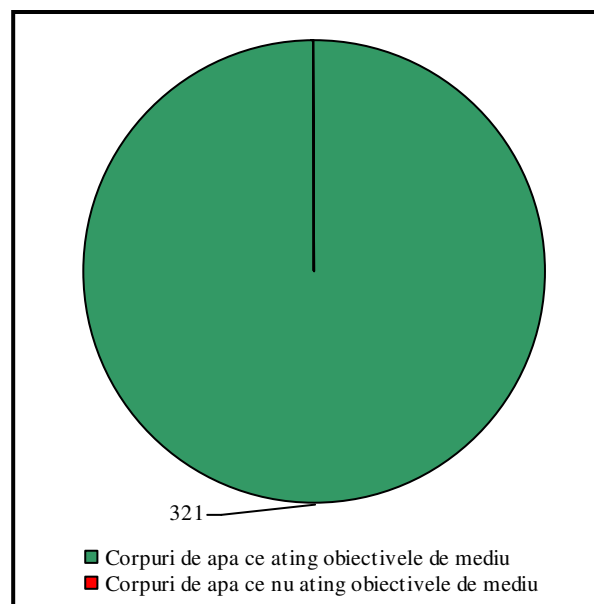

Figura 10.4 – Stadiul atingerii obiectivelor de mediu pentru corpurilor de apa de suprafata din Spatiul Hidrografic Banat in anul 2021